

**VERLEASEN ALS VLIEGWIEL VOOR
MAXIMALE INNOVATIE & REDUCTIE**

NIEUWKOOPSE AANPAK:

**WE INNOVEREN, REDUCEREN EN
VERLEASEN ONS UIT DE STIKSTOFKRISIS!**

Nieuwkoopse aanpak

- Innoveren, reduceren en verleasen
- Nieuwkoopse aanpak om het voor melkveehouders interessant te maken om maximaal stikstofemissies te reduceren
- Ontstaan omdat na het afschieten van de PAS, waarbij stikstof een directe bedreiging werd voor boeren rond de Nieuwkoopse Plassen (N-2000)

Het idee

- Tot heden is het voor melkveehouders niet interessant om de NH₃ emissie per koe maximaal te reduceren
- Vergunning staat op de stal, RAV-code x aantal dieren
- Intern salderen tot nu toe enkel interessant om uitbreiding te realiseren
- Idee: als er voor gereduceerde uitstoot betaald wordt (verlease) dan wordt het interessant om maximaal te gaan reduceren
- Verlease is tijdelijk (bijv. 10 jaar)
- Dit houdt toekomstige bedrijfsontwikkeling open en stimuleert afnemers om stikstof te reduceren
- Nitrogen credits (vgl. carbon credits)

Voorbeeld Nieuwkoopse aanpak

- Boer innoveert en gaat van 13 kg NH₃/koe/jr naar 5 kg NH₃
- Speelt 8 kg vrij
- 44% van 8 kg direct ten goede aan natuur
- 56% van 8 kg verlesen (bijv. 10 jaar), komt daarna weer terug
- Verregaande stikstof reductie wordt financieel interessant
- Wortel ipv Stok
- Innovatie is sneller, goedkoper en minder pijnlijk dan opkoop van (melkvee)bedrijven

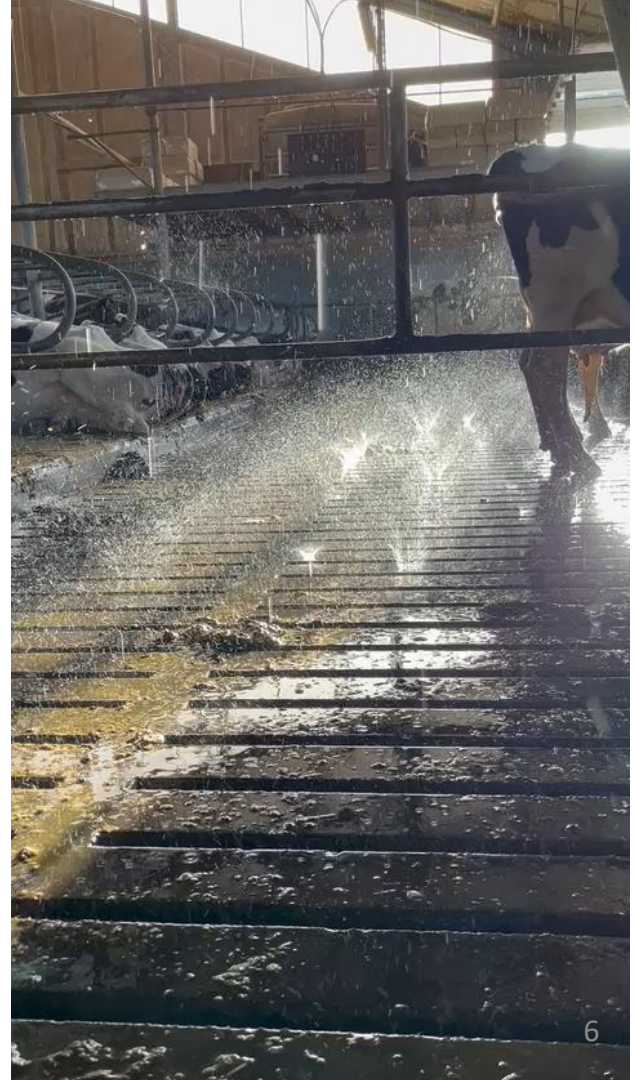
2 pakketten

- Lage investering pakket – ‘no regret’ voor grondgebonden bedrijven – tot 50% reductie
- Maximaal reductie pakket – integraal stal+veld – stikstofkraker – tot 70% reductie

Pakket 1

Combinatie van:

- Management
- Voermaatregelen
- Druppelsysteem (spoelen)

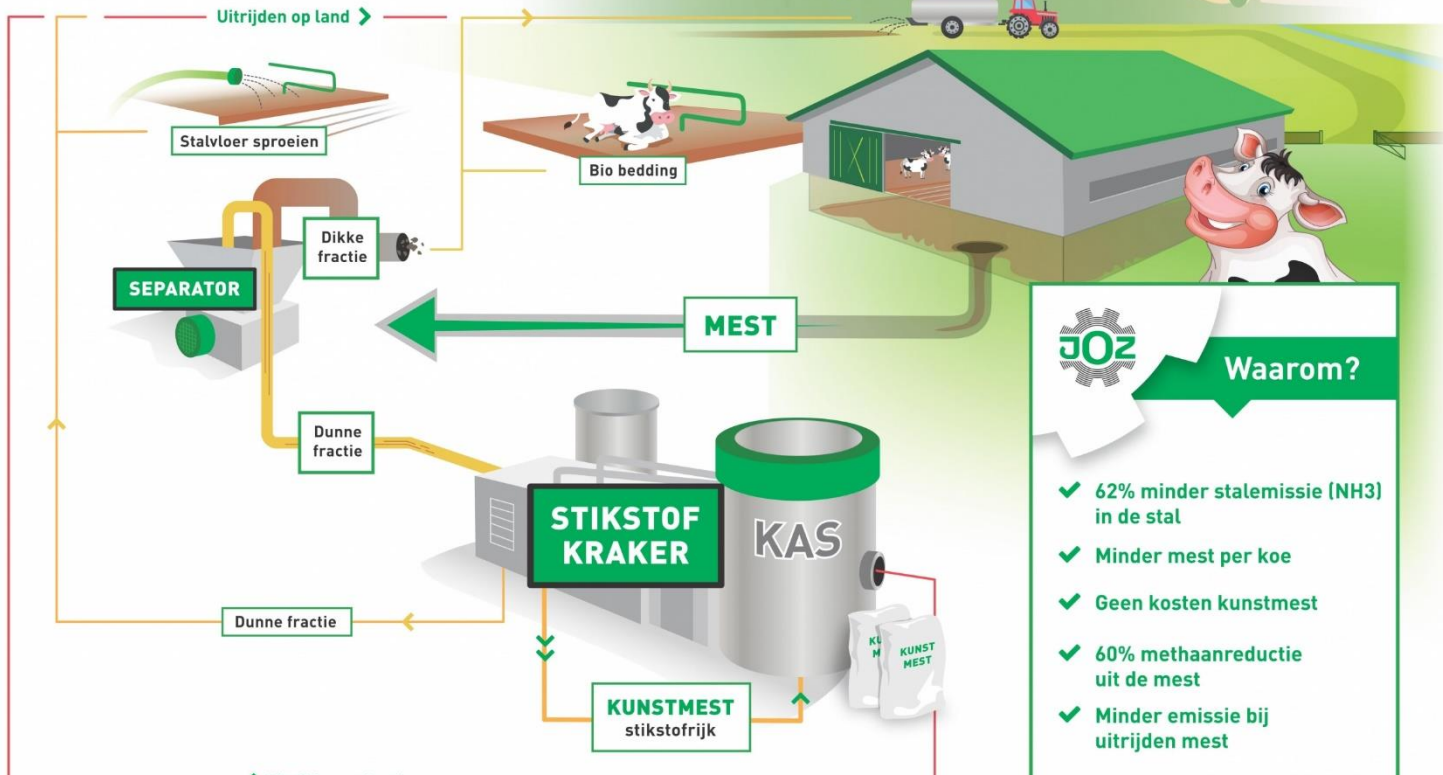

Pakket 2

STIKSTOFKRAKER

WE HALEN DE AMMONIAK UIT DE MEST EN VERHELPEN HIERMEE HET STIKSTOFPROBLEEM!

Waarom?

- ✓ 62% minder stalemissie (NH₃) in de stal
- ✓ Minder mest per koe
- ✓ Geen kosten kunstmest
- ✓ 60% methaanreductie uit de mest
- ✓ Minder emissie bij uitrijden mest

Pakket 2

- Nieuwe mestsoorten:
- 80-90% vd N-NH₄ wordt gebonden aan zuur > emissiefactor bij spaakwielinjectie 1.8%
- Dikke fractie met minimaal N-NH₄ (0,5 g/kg bij 30% d.s.)
- Mestwater met minimaal ds en N-NH₄
- (vergelijk met emissiefactor drijfmest 18%)

Hoe verder?

- Bouwstenen uitgewerkt met LNV – project
- Opschalen met westelijke veenweide provincies (zsm van start)
- Doel: een lage NH₃-emissie per hectare per jaar (kg NH₃/ha/jr)
- Provincie ZH: 2,5 kton opgave (= 45% reductie NH₃ stal+veld emissies)
- Stoffenbalans is nodig voor integrale borging (stal + veld)
- Daarnaast real-time monitoring voor stalemissie (vergunning zit op de stal)
- Juridische borging is essentieel, alternatief is reductie veestapel
- Advies: hou het simpel!